

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

Ursache Petru
Toma Nadejda
Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Scoarță Viorel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Balaban Arcadii Tudor, născut la 21.02.1982, originar și domiciliat s. Văratice, r-nul Ialoveni.

Ianucov Artemie Anatolie, născut la 22.04.1994, originar și domiciliat s. Văratice, r-nul Ialoveni.

Dereli Eugen Nicolae, născut la 19.03.1985, originar și domiciliat s. Văratice, r-nul Ialoveni.

Balan Vasilii Gheorghe, născut la 16.01.1987, originar și domiciliat s. Văratice, r-nul Ialoveni.

Balan Roman Gheorghe, născut la 25.09.1981, originar și domiciliat s. Văratice, r-nul Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Prima instanță: 15.09.2011 – 09.04.2014,*
- 2. Instanța de apel: 15.05.2014 – 27.10.2014,*
- 3. Instanța de recurs: 21.01.2015 – 04.03.2015.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 09 aprilie 2014, Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare pentru fiecare.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe un termen de probă de 2 (doi) ani pentru fiecare, obligându-i să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului care pune în executare sentința.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Scoarță V. a fost admisă în principiu, însă cuantumul urmând a fi soluționat în ordinea procedurii civile.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R. în beneficiul părții vătămate Scoarță V. a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că la 24.04.2011, aproximativ pe la ora 22:00, inculpații Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R., având intenția comiterii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând obrăznicie deosebită, intenționat, fără careva motive, l-au numit cu cuvinte necenzurate pe Scoarță V., care se afla la stația transport public din s. Văraticele Ialoveni.

Prelungindu-și acțiunile sale criminale, inculpații Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R., i-au aplicat lui Scoarță V. multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1470/D din 27.06.2011 vătămare ușoară, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Moraru V. în numele inculpatului Dereli E. și de către partea vătămată Scoarță V.

3.1. În motivarea apelului avocatul Moraru V. în numele inculpatului Dereli E. a indicat că în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu au fost administrate probe, care ar confirma cu certitudine vinovăția inculpatului Dereli E. în săvârșirea infracțiunii imputate.

A considerat că hotărârea de condamnare este una ilegală și neîntemeiată, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Dereli E.

3.2. În motivarea apelului partea vătămată Scoarță V. a indicat că nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpaților de către instanța de fond, considerînd-o prea blîndă, deoarece nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, iar inculpații nu vor conștientiza consecințele încălcării legii și prin aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată nu se va atinge scopul pedepsei penale.

În opinia apelantului inculpații urmează să execute pedeapsa reală privativă de libertate, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R. să fie recunoscuți vinovați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnați la trei ani închisoare.

Totodată, a menționat că nu este de acord și cu faptul că acțiunea civilă înaintată de către el a fost admisă doar parțial, solicitînd admiterea integrală a acțiunii civile prin încasarea în mod solidar din contul inculpaților a prejudiciului material în sumă de 26 117, 28 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei de la fiecare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Moraru V. în numele inculpatului Dereli E. și admis apelul părții vătămate Scoarță V., casată sentința în latura civilă referitor la recuperarea prejudiciului moral și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul lui Scoarță V. din contul lui Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R. prejudiciul moral, câte 5000 lei de la fiecare.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpaților Balaban A., Ianucov A., Dereli E., Balan V. și Balan R. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Deși inculpații nu și-au recunosc vina în săvîrșirea infracțiunii imputate, instanța de apel a conchis că vina lor a fost dovedită integral prin declarațiile lor și a părții vătămate, audiați în instanța de fond și cea de apel, a martorilor Scoarță S., Chirman Iu., Scoarță S., Bunescu M., Cercasova E., precum și prin materialele cauzei, cum ar fi:

- plîngerea părții vătămate Scoarță V. din 24.04.2011, prin care ultimul solicită organele de poliție să ia măsuri conform legii cu Balaban A. și

- Balan R., care la 24.04.2011 ora 22:00 în oprirea din s. Văratice r. Ialoveni l-au bătut cu cruzime (f. d. 8);
- informația telefonică parvenită la Serviciul de gardă al CPR Ialoveni, de la Lăzărescu R., care a informat că Scoarță V. a fost bătut de consătenii Balaban A. și Balan R. (f. d. 10);
 - cererea lui Scoarță Iu. pe numele comisarului CPR Ialoveni din 27.04.2011, care solicită să fie luate măsuri cu locuitorii satului Văratice: Balaban A., Balan R., Balan V. și Ianucov A., care l-au bătut și l-au lăsat fără cunoștință pe fiul său, Scoarță V. (f. d. 11);
 - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.04.2011, prin care a fost cercetat locul comiterii infracțiunii (f. d. 12);
 - raportul de expertiză medico-legală nr. 1470/D din 27.06.2011, potrivit căruia părții vătămate i s-a cauzat vătămare corporală ușoară, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată (f. d. 195-196).

Verificînd legalitatea pedepsei stabilite, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, considerînd oportun aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, stabilindu-le o pedeapsă echitabilă pentru săvîrșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de către avocatul Moraru V. în numele inculpatului Dereli E., precum că ultimul nu a săvîrșit infracțiunea imputată, deoarece vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în instanțele de fond și de apel.

Referitor la argumentele declarate de partea vătămată Scoarță V., că instanța de fond eronat a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților prejudiciul moral, instanța de apel a considerat că, luînd în considerație circumstanțele de fapt a cauzei, inculpații urmează să răspundă personal pentru fapta săvîrșită.

Totodată, instanța de apel a conchis că instanța de fond justificat a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Scoarță V., lăsînd soluționarea chestiunii cu privire la cuantumul despăgubirilor cuvenite să fie înfăptuită în ordinea procedurii civile, deoarece cuantumul cheltuielilor indicate de partea vătămată nu a fost probat în ședința de judecată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de partea vătămată Scoarță V., care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri noi, prin care inculpații să fie condamnați pentru săvîrșirea infracțiunii imputate la 3 (trei) ani închisoare pentru fiecare cu

admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de el, invocând aceleași motive care au fost indicate în cererea de apel, considerînd că a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO, și anume faptul că pedeapsa stabilită inculpaților, precum și admiterea parțială a acțiunii civile nu i-a oferit o satisfacție echitabilă.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd declararea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel, considerînd că hotărîrea atacată este una legală și întemeiată.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul Scoarță V., neinvocînd expres temeiurile pentru recurs prescrise de art. 427 Cod de procedură penală, își exprimă dezacordul cu hotărîrea instanței de apel, considerînd că pedeapsa stabilită inculpaților este prea blîndă, precum și că este nejustificată admiterea parțială a acțiunii civile în ce privește prejudiciul moral încasat, deoarece mărimea acestuia nu este echitabilă suferințelor cauzate în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților, precum și deoarece acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, lăsînd ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului prejudiciului.

În acest sens instanța de recurs atestă că din conținutul recursului se întrevece clar invocarea de către recurent a temeiului prescris la art. 427 alin.(1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

8.1. Colegiul penal, reieșind din analiza materialelor cauzei, constată că instanța de apel a adoptat o hotărîre corectă la soluționarea acțiunii civile în

procesul penal, iar eroarea de drept invocată ca temei de recurs de către partea vătămată Scoarță V. n-a fost comisă de instanța de apel la examinarea cauzei penale supuse recursului.

Astfel, potrivit dispoziției art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Potrivit art. 219 alin.(3) pct. 1) Cod de procedură penală, prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia.

Alin. (4) al aceluiași articol prevede că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerație suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit dispoziției art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Aliniatul 2 al aceleiași norme procesual-penale prevede că acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Din materialele dosarului Colegiul constată că partea vătămată Scoarță V. a înaintat cerere de chemare în judecată, solicitînd încasarea în mod solidar din contul inculpaților a prejudiciului material în sumă de 26117 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, anexînd copii de pe documente (f. d. 53-77).

Colegiul penal consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au ajuns la concluzia, că acțiunea civilă urmează a fi admisă parțial, dispunînd admiterea în principiu a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe

instanța în ordinea procedurii civile, deoarece pentru stabilirea întinderii acestui prejudiciu este necesară amânarea cauzei pentru a administra probe suplimentare, deoarece cuantumul cheltuielilor indicate de partea vătămată nu a fost probat în ședința de judecată.

Referitor la încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei din contul fiecărui inculpat, instanța de recurs conchide că instanța de apel a ajuns la o concluzie corectă, motivându-și soluția în acest sens în pct. 5 al prezentei decizii.

8.2. Referitor la solicitarea recurentului privind aplicarea pedepsei inculpaților cu închisoare, instanța de recurs consideră că instanța de apel, verificând legalitatea pedepsei stabilite de către instanța de fond, a concluzionat corect că la stabilirea pedepsei s-a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, considerându-se oportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, astfel inculpaților fiindu-le stabilită o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunile săvârșite.

Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele agravante sau atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Totodată, instanța de recurs reține, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Or, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de partea vătămată se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Scoarță Viorel împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui **Balaban Arcadii Tudor, Ianucov Artemie Anatolie, Dereli Eugen Nicolae, Balan Vasilii Gheorghe, Balan Roman Gheorghe**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 08 aprilie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie